

## Mishnah Keritot, chapter 2

## משנה כריתות פרק ב

(1) There are four defilements that [after their immersion] require atonement [in order to partake of sanctified flesh and must bring offerings to complete their purification process]. And four who bring sacrifices for the intentional as if they were unintentional transgressions. The

א ארבעה מחסרי כפורים. וארבעה מביאין על הודון כשנגה. אלו הן מחסרי כפורים. הנב, והנכה, והיולדת, והמצורע. רבי אילעזר בן יעקב אומר, גר מחסר כפרה, עד שיזרק עליו הדם. ונזיר, ליינו ולתגלחתו וטמאתו: ב אלו מביאין על הודון כשנגה, הבא על השפחה, ונזיר שנטמא, ועל שבועת

following require atonement [to complete their purification process]: The zav, zavah, a woman after birth and the leper. Rabbi Eliezer ben Yakov says: A convert is also missing atonement until he is sprinkled with [the] blood [of his sin-offering] and the nazir [requires his offering] [to permit] his [drinking of] wine haircutting and [to permit his] defilement. [The Sages only count those which require purification to permit consuming sanctified flesh.]

(2) [The rule is that sin-offerings are usual brought for unintentional transgressions only, however,] the following offer a sacrifice for the intentional as if they were unintentional transgressions. One who has relations with his Cana'anite handmaid [who was freed by one partner and was designated for a Hebrew man-servant, even though his act was intentional he brings a sin-offering] and [so too,] a nazir who became defiled [intentionally] and one who

## רבנו עובדיה מברטנורא

א ארבעה מחסרי כפרה. שמביאים כפרה ולא על חטא, אלא לאכול בקדשים: והמצורע. והוא דלא חשיב נמי והמצורעת כי היכי דחשיב זב וזבה, לפי שזב וזבה עיקר טומאתן חלוקה, שזב מטמא בראיות ואפילו ראה שלש ראיות ביום אחד, טמא ומביא קרבן. וזבה אינה מביאה קרבן עד שתראה בשלשה ימים זה אחר זה, הלכך חשבינהו לתרתי, אבל מצורע ומצורעת אין עיקר טומאתן חלוקה, דשניהם שיעור טומאתן בכגריט: גר מחוסר כפרה. ותנא קמא סבר, כיון שמל וטבל מותר לאכול בקדשים, ואין קרבן מעכבו אלא מלבוא בקהל, הלכך לא חשיב ליה בכלל מחוסרי כפרה: עד שיזרק עליו הדם. אם הביא קרבן בהמה. ואם עולת העוף הביא, עד שיתמצה דמו על קיר המזבח: ונזיר ליינו ולתגלחתו. קרבן נזיר מתיר לו לשתות יין ולתגלחת ולהטמא למתים, שאע"פ ששלמו ימי נזרו, אינו מותר ביין ובתגלחת ולהטמא למתים עד שיביא קרבן. ותנא קמא לא חשיב נזיר, דלא תני אלא הנך דלאשתרוי בקדשים, ונזיר דמייתי קרבן, לאשתרוי בין דחולין הוא: ב הבא על שפחה חרופה. דאמר קרא (ויקרא יט) וכפר עליו הכהן באיל האשם [לפני ה'] על חטאתו, והדר כתיב (שם) ונסלח לו מחטאתו אשר חטא, לרבות מזיד כשוגג: ונזיר שנטמא. דכתיב (במדבר ה) וכי ימות מת עליו בפתע פתאום, פתע, זה שוגג, וכן הוא אומר (שם לה) ואם בפתע בלא איבה. פתאום, זה מזיד, וכן הוא

[intentionally] violated an oath of testimony [where he swore falsely that he was not aware of any testimony] or [he swore falsely regarding] an oath of a deposit [though in all these cases there was intentional transgression, and the general rule is that one does

הַעֲדוּת, וְעַל שְׁבוּעַת הַפְּקֻדוֹן: גַּּ הַמְּשֵׁה מִבֵּיאֵין קָרְבָן אֶחָד עַל עֲבֵרוֹת הָרֵבָה. וְהַמְּשֵׁה מִבֵּיאִים קָרְבָן עוֹלָה וַיּוֹרֵד. אֵילוּ מִבֵּיאִין קָרְבָן אֶחָד עַל עֲבֵרוֹת הָרֵבָה, הַבֵּא עַל הַשְּׁפָחָה בֵּיאוֹת הָרֵבָה, וְנֹזֵיר שֶׁנִּטְמָא טְמֵאוֹת הָרֵבָה, וְהַמְּקַנָּא לְאִשְׁתּוֹ עַל יְדֵי אַנְשִׁים הָרֵבָה,

not bring offerings for intentional transgressions, nevertheless, in each of these cases the Sages deduced from relevant verses an inclusion for the appropriate offerings] .

(3) There are five that bring one offering for several transgressions and five that bring sliding scale [עולה ויורד] offerings [named so because while the wealthy bring an offering from the flock, the poor person brings two birds, and those still poorer bring a meal-offering a tenth *efah* of flour]. These bring one offering for several transgressions: One who had relations with a [Cana'anite] handmaid [who was designated for a Hebrew man-servant] several times [brings one guilt-offering ram], and the *nazir* who defiled himself several times [even on the seventh day, the day of shaving, when the process of his purification has already begun, still he only brings one guilt-offering (see Numbers 6:12)] and one who warns his suspected wife regarding several men [and she secluded herself with

### רבנו עובדיה מברטנורא

אומר (משלי כז) פתאים עברו נענשו, והיינו מזיד, דאין עונש אלא על המזיד: ועל שבועת העדות. קרבן עולה ויורד האמור בשבועת העדות חייב הכתוב על מזיד כשוגג, דבכולן נאמר ונעלם, וכאן לא נאמר ונעלם: ועל שבועת הפקדון. אשם האמור בשבועת הפקדון חייב בו מזיד כשוגג, דיליף תחטא תחטא לגזירה שוה משבועת העדות: גַּּ הַבֵּא עַל שְׁפָחָה חֲרוּפָה בֵּיאוֹת הָרֵבָה. דכתיב (ויקרא יט) וכפר עליו הכהן וגו' באיל האשם [לפני ה'] על חטאתו אשר חטא, והוה מציה למכתב על חטאתו ולשתוק, מאי אשר חטא, לרבות חטאים הרבה. והני מילי כשבא בֵּיאוֹת הָרֵבָה עַל שְׁפָחָה אחת, אבל בא על שפחות הרבה ואפילו בהעלם אחד, חייב על כל שפחה ושפחה, דכתיב והיא שפחה, לחייב על כל שפחה ושפחה: ונזיר שנטמא טומאות הרבה. כשנטמא בתוך שבעת ימי טומאתו לא צריכא למימר, דאינו מביא אלא קרבן אחד, דטומאה אריכתא היא, כי צריכא לנטמא ביום השביעי שהוא יום תגלחתו, וסבר האי תנא דקרא דכתיב (במדבר ו) וקדש את ראשו ביום ההוא, ביום שביעי שהוא יום תגלחתו קאמר, שנוירות טהרה חלה עליו באותו יום, והשתא סלקא דעתך אמינא כי נטמא תרי זמני בשביעי הוי להו טומאות הרבה דהא התחילה נזירות דטהרה, וליחייב שני קרבנות קמשמע לן דלענין קרבן לא מיחייב אלא אחד, דלא אתא זה לשעה הראויה לקרבן, דאע"ג דנזירות טהרה אתחלא לה מיום השביעי, שעה הראויה לקרבן אינה אלא מיום השמיני: המקנא

each of them he brings only one *sotah* meal-offering before she drinks the curse-bearing waters]. [The law states that a leper who was healed brings two birds, cedar wood, etc., one bird is

ומצורע שנתנגע נגעים הרבה. הביא צפרי ונתנגע, לא עלו לו, עד שיביא את חטאתו. רבי יהודה אומר, עד שיביא את אשמו: ד האשה שילדה ולדות הרבה. הפילה בתוך

slaughtered into an earthenware vessel over fresh water. The priest then takes the other live bird, the cedar wood, the strip of crimson and the hyssop, and dips them in the blood and sprinkles the leper with it seven times and sends off the live bird. The leper then shaves and immerses in a mikvah, waits seven days, shaves again and immerses, and then brings three offerings, a burnt-offering, a guilt-offering and a sin-offering. If he was affluent, and can afford it, he brings three sheep, two male and one female, if he can't afford it he brings one sheep as a guilt-offering and two birds, one for a burnt-offering and the other for a sin-offering instead of the sheep, (see Leviticus 14:1-25).] Regarding the leper who contracted several leprous contractions [one after the other, i.e., as one healed he contracted another] if he has brought the [first set of] birds [the one to be slaughtered and the one which is sent off and then becomes leprous again] they are not accounted to him [to establish his status as affluent or not] until he has offered his sin-offering [i.e., if he brought the first two birds while he was poor and became affluent before he brought his sin-offering he is obligated to bring sheep for his offerings and vice versa if he became poor, this is deduced from the verse which states: "This is the law regarding one ... who could not afford, **when he is purified**" (ibid. verse 32) **purified** is taken to mean when he brings his sin-offering]. Rabbi Yehudah says: [His status is not established] until he offers his guilt-offering [since it is the blood of the guilt-offering which is placed on his earlobe, right thumb and toe, therefore it is the guilt-offering that

best indicates **purified**, the *halachah* does not follow Rabbi Yehudah].

(4) If a woman gave birth several births, for example if she miscarried a female

#### רבנו עובדיה מברטנורא

לאשתו על ידי אנשים הרבה. דכתיב (שם ה) זאת תורת הקנאות, תורה אחת לקנאות הרבה: ומצורע שנתנגע נגעים הרבה. כגון שנתנגע ונתרפא פעמים הרבה, אינו מביא אלא קרבן אחד על כולם, דכתיב (ויקרא יד) זאת תהיה תורת המצורע, תורה אחת למצורע פעמים הרבה: הביא צפורים ונתנגע. בגמרא מפרש דהכי קתני, לא עלו צפורים להקבע בעניות ובעשירות. שאם היה עני בשעת (הבאת) צפורים והעשיר קודם שיביא חטאתו, צריך להביא קרבן עשיר. ואם היה עשיר והעני מביא קרבן דלות עד שיביא חטאתו. דבתר חטאת אזלינן בין בעניות בין בעשירות, דכתיב (שם) אשר לא תשיג ידו בטהרתו, כשלא תשיג ידו בשעת טהרתו יביא בדלות ואף על פי שהעשיר אחר כן, והאי טהרתו היינו חטאת שהיא כפרתו: עד שיביא אשמו. דבטהרתו, אשמו משמע, שנותן

within eighty days of a previous birth of a female and then she again miscarried a female within eighty days of the first discharge, or if she aborted twins [the reason the Mishnah states females rather than males is because

שמונים נקבה וחזרה והפילה בתוך שמונים נקבה. והמפלת תאמים. רבי יהודה אומר, מביאה על הראשון ואינה מביאה על השני. מביאה על השלישי ואינה מביאה על הרביעי. אלו מביאין קרבן עולה ויורד, על

after the birth of a female Biblical law states that she is impure for two weeks and for sixty-six days afterwards she remains in the blood of purity thus allowing relations after two weeks, hence the fetus can develop past forty days the minimum amount required for the discharge to be considered a fetus and subject to the bringing the required birth offerings (see Leviticus 12:5-6)], Rabbi Yehudah says: She brings an offering for the first and not for the second [since the second was within the eighty day period of the first it is included in the birth offerings of the first], for the third [she brings] again but not for the fourth [since the fourth was within the eighty day period of the third]. The following bring a sliding scale [עולה ויורד] sacrifice: One who transgresses an oath of testimony

#### רבנו עובדיה מברטנורא

מדמו על בהונותיו ומכשירו לאכול בקדשים. ואין הלכה כר' יהודה: **ד האשה שילדה ולדות הרבה.** וקאזיל ומפרש כיצד, כגון הפילה בתוך שמונים של נקבה. שטבלה לאחר שבועים דטומאה, ושמשה ונתעברה והפילה נקבה לאחר ארבעים של יצירה דהיינו חמשים וארבעה ללידה הראשונה, וחזרה והפילה לסוף חמשים וארבעה של זו. ולהכי נקט נקבה, דזוכרים ליכא למימר הכי, דאי הפילה בתוך ארבעים דזכר, האי שני מיא בעלמא הוא, דאין הולד נוצר עד ארבעים יום: **והמפלת תאומים.** אפילו זכרים. כגון נתעברה שלשה, והפילה אחד לאחר ארבעים, והשני נשתהה ויצא תוך ימי טוהר הראשון, ושלישי בתוך ימי טוהר דשני. כל אלו אין מביאות אלא קרבן אחד, דכתיב (ויקרא יב) זאת תורת היולדת, מלמד שמביאה קרבן אחד על ולדות הרבה. יכול על הלידה שלפני מלאת ושלאחר מלאת נמי אינה מביאה אלא קרבן אחד, תלמוד לומר זאת: **רבי יהודה אומר מביאה על הראשון ואינה מביאה על השני.** ר' יהודה פליג בין אולדות בין אתאומים, ואומר, מביאה על הולד הראשון, ולא על השני שנולד בתוך מלאת של ראשון. ומביאה על השלישי, משום דהוא לא נולד תוך מלאת, דלא חשבינן מלאת לשני דכמאן דליתיה דמי הואיל ונולד תוך מלאת של ראשון, ושלישי הוי תחילת לידה. ואינה מביאה על הרביעי, הואיל ונולד תוך מלאת דשלישי, אבל שלישי לא נולד תוך מלאת דראשון דהא עברו ימי טומאתו דראשון. וגבי תאומים נמי פליג ר' יהודה. ואע"ג דעיבורן כאחת, לא אמרינן חדא לידה אריכתא היא ואית ליה מלאת נמי לשני, ושלישי לאו בר קרבן הוא, אלא, אם נולד שלישי לאחר מלאת דראשון סבר ר' יהודה דמביאה קרבן על השלישי, ועל מלאת דשני לא אכפת לן דכמאן דליתיה דמי. וכי קאמר ר' יהודה ולד שני כמאן דליתיה דמי, לענין קרבן הואיל ובתוך זמנו של קרבן ראשון נולד, אבל לענין טומאה מודה דימי טומאה אית לה וכל זמן שהיא מפלת זכר יושבת עליו שבעת ימי טומאה ושלישים ושלושה דדם טוהר, וכל זמן שהיא

[where he swore falsely that he was not aware of any testimony], a false oath, one who entered the Temple or ate of sacrificial items while in a state of defilement, one who gives birth and the leper. What is the difference between [the consequences of having had illicit relations with] the handmaid and other forbidden relations? The differences are in regard to the penalty and the [sacrificial] offering [for unintentional transgressions]. For while all [unintentional] forbidden relations require one to bring a sin-offering, however, [relations with] the handmaid require one to bring a guilt-offering. While all [unintentional] forbidden relations require one to bring a female [sin]-offering however, [those having relations with] a handmaid must bring a male [guilt-offering]. Regarding all forbidden relations a man and a woman are alike in regard to lashes [if transgressed intentionally] and in regard to the sacrificial offering [if transgressed unintentionally], while regarding the handmaid man is unlike women regarding lashes [where she is liable if she transgressed intentionally] and woman is unlike man regarding the sacrificial offering [where only he is liable the guilt-offering]. All other forbidden relations [have a greater stringency in that they] are punishable even if the act was not totally consummated and he is guilty for each

שְׁמִיעַת הַקּוֹל, וְעַל בְּטוּי שְׁפָתַיִם, וְעַל טְמֵאָת מִקְדָּשׁ וְקִדְשׁוֹ, וְהַיּוֹלֵדֶת, וְהַמְצוֹרֵעַ. וּמֵה בֵּין הַשְּׁפָחָה לְבֵין כָּל הָעֲרִיּוֹת, שֶׁלֹּא שׂוֹתָהּ לָהֶן לֹא בְעִנְשׁ וְלֹא בְקָרְבָן. שְׁכָל הָעֲרִיּוֹת בְּחֻטָּאתָ, וְהַשְּׁפָחָה בְּאִשָּׁם. כָּל הָעֲרִיּוֹת בְּנִזְכָּרָה, וְשְׁפָחָה בְּזָכָר. כָּל הָעֲרִיּוֹת אַחַד הָאִישׁ וְאַחַד הָאִשָּׁה שׂוֹיִן בְּמִכּוֹת וּבְקָרְבָן, וּבַשְּׁפָחָה לֹא הַשׂוֹה אֶת הָאִישׁ לְאִשָּׁה בְּמִכּוֹת, וְלֹא אֶת הָאִשָּׁה לְאִישׁ בְּקָרְבָן. כָּל הָעֲרִיּוֹת עֲשָׂה בְהֵן אֶת הַמַּעֲרָה כְּגוֹמֵר, וְחַיֵּב עַל כָּל בִּיאָה וּבִיאָה. זֶה חֻמְרָה

### רבנו עובדיה מברטנורא

מפלת נקבה יושבת עליה שבועים דטומאה וששים וששה דדם טוהר. ואין הלכה כר' יהודה: **עולה** **ויורד**. עולה לעשיר, ויורד לפני. שאם הוא עשיר מביא כשבה או שעירה, ואם עני תורים ובני יונה, ובדלי דלות עשירית האיפה סולת: **שמיעת הקול**. ושמעה קול אלה. וטומאת מקדש וקדשיו בשוגג. ושבועת ביטוי. שלשתן כתובים בהדיא בפרשת ויקרא שמביאין בדלות ובדלי דלות: **והיולדת**. בעשירות, כבש לעולה ובן יונה או תור לחטאת. בדלות, שתי תורים דהיינו פרידה דעוף תחת כבש. ודלי דלות לא נאמר ביולדת. וכן מצורע בעשירות שני כבשים, בדלות שתי תורים תחת שני כבשים, ודלי דלות אין בו: **שויין במכות ובקרבן**. אם מוידין שניהם לוקין כדקיימא לן איש או אשה כי יעשו מכל חטאת האדם (במדבר ח), השוה הכתוב אשה לאיש לכל עונשין שבתורה. ואם שוגגין שניהם מביאים קרבן, דבתרווייהו כתיב כרת במזיד דכתיב (ויקרא יח) ונכרתו הנפשות העושות, וכל שזדונו כרת שגגתו חטאת: **ובשפחה לא השוה**. שהאשה לוקה כדכתיב (שם יט) בקורת תהיה, היא במלקות והוא בקרבן איל אשם. ולשון בקורת בקריאה, לפי שקורין על הלוקה אם לא תשמור לעשות והפלה ה' וגו'. אי נמי, בקורת לשון בקור, שבת דין מבקרים ואומרים את הלוקה כמה מכות יכול לקבל:

individual act, however, the case of the handmaid is more stringent in regard that an intentional transgression has the same status as an unintentional transgression [requiring the man to bring a guilt-offering as long as the handmaid transgressed intentionally where she transgressed unintentionally there are no punitive measures at all].

הַחֲמִיר בְּשִׁפְחָה שֶׁעָשָׂה כִּה אֶת הַמִּזִּיד כְּשׁוֹגֵג:  
ה אִיזוֹ הִיא שִׁפְחָה, כָּל שִׁחְצִיָּה שִׁפְחָה וְחֲצִיָּה  
בֵּת חוֹרֵין, שְׁנַאֲמַר (וּיִקְרָא יט), וְהִפְדָּה לֹא  
נִפְדָּתָה, דְּכָרִי רַבִּי עֲקִיבָא. רַבִּי יִשְׁמַעְאֵל  
אוֹמֵר, זֶה הִיא שִׁפְחָה וְדֹאֵיתָ. רַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן  
עֲזַרְיָה אוֹמֵר, כָּל הָעֲרִיּוֹת מְפֹרְשׁוֹת, וּמֵה  
שִׁיּוֹר, אִין לָנוּ אֶלְאָ שִׁחְצִיָּה שִׁפְחָה וְחֲצִיָּה בֵּת  
חוֹרֵין: וְכָל הָעֲרִיּוֹת, אֶחָד גְּדוֹל וְאֶחָד קָטָן,

(5) Which is the handmaid [referred to above]? One which is half slave and half a free [for example, a handmaid who belonged to two partners where one partner freed her but the other did not] as it states: “[And she is a handmaid designated for another man] and **she has not been fully redeemed** [nor has freedom been fully granted]” (Numbers 19:20) these are the words of Rabbi Akiva, but Rabbi Yishmael says: This is a total handmaid [who is designated to a man, and Scripture by saying “**she has not been fully redeemed**” only means that she had not yet been freed]. Rabbi Elazar ben Azariah says: All other forbidden relations are explicitly stated why then is there an exception [in the language]? [To teach you that we are referring here to] the instance of one who is half slave and half free.

(6) In the case of all forbidden relations, if one partner was of age and one was

#### רַבְּנוּ עֹבְדֵיהַ מְבִרְטָנוֹרָא

עֲשֵׂה בַהֶן הַמַּעֲרָה. הַמְכַנִּיס עֲטָרָה בְּלִבָּה: כַּגּוֹמֵר. בִּיאָתוּ. וְחַיִּיב עַל שְׁלֵא כְּדָרְכָה כְּמוֹ כְּדָרְכָה,  
דְּמִשְׁכְּבֵי אִשָּׁה כְּתִיב. וּבִשְׁפַחָה אִינוּ חַיִּיב אֵלָא עַל גַּמֵּר בִּיאָה כְּדָרְכָה, דְּשִׁכְבַת זָרַע כְּתִיב בָּהּ, שְׂרָאוּיָה  
לְהוֹרֵיעַ: וְכָל הָעֲרִיּוֹת חַיִּיב עַל כָּל בִּיאָה וּבִיאָה. וּבִשְׁפַחָה אִמְרֵן לְעִיל בְּפִרְקִין (דף ט) שְׁמִבִּיא קֶרְבֵּן  
אֶחָד עַל בִּיאוֹת הָרְבֵה: שֶׁעֲשֵׂה בָהּ אֶת הַמִּזִּיד כְּשׁוֹגֵג. אִם שִׁנְיָה מִזִּידִין אִו הוּא שׁוֹגֵג וְהִיא מִזִּידָה,  
הִיא בְּמַלְקוֹת וְהוּא בְּקֶרְבֵּן. אֲבָל אִם הִיא שׁוֹגֵגָת, בֵּין שְׁהוּא שׁוֹגֵג בֵּין שְׁהוּא מִזִּיד, שְׁנִיָּהן פְּטוּרִים, דְּכְתִיב  
בְּקוֹרַת תְּהִיָה, וְהָדָר וְהִבִּיא אֶת אֲשָׁמוֹ. בּוֹמֵן שְׁהָאִשָּׁה לּוֹקָה, הָאִישׁ מְבִיא קֶרְבֵּן. אִין הָאִשָּׁה לּוֹקָה, אִין  
הָאִישׁ מְבִיא קֶרְבֵּן: הִ חֲצִיָּה שִׁפְחָה וְחֲצִיָּה בֵּת חוֹרֵין. הַמְאֹרְסָת לְעַבְד עֲבָרִי, שְׁהוּא מוֹתֵר בִּשְׁפַחָה  
וּמוֹתֵר בְּבֵת חוֹרֵין. אֲבָל לֹא לְעַבְד כְּנַעֲנִי, שְׁהָרִי הוּא אֲסוּר בָּהּ מִפְּנֵי צַד חִירוֹת שְׁבָה. וְאִילוֹ לֹא הִיתָה  
חֲצִיָּה שִׁפְחָה הִיזִי הַקִּדּוּשִׁין תּוֹפְסִין בָּהּ, וְשִׁנְיָהן נִהְרָגִין. אֲבָל עֲכָשִׁיו קִדּוּשִׁין תּוֹפְסִין בָּהּ קֶצֶת מִפְּנֵי צַד  
כְּחִירוֹת שְׁבָהָה, וְאִין תּוֹפְסִין בָּהּ לְגַמְרֵי מִפְּנֵי צַד עֲבָדוֹת שְׁבָה, וְהִינּוּ דְכְּתִיב (וּיִקְרָא יט) לֹא יוֹמְתוּ כִּי לֹא  
חּוֹפְשָׁה, הָא חּוֹפְשָׁה חַיִּיבִים: וְהִפְדָּה לֹא נִפְדָּתָה. מִשְׁמַע פְּדוּיָה קֶצֶת וְאִינָה פְּדוּיָה לְגַמְרֵי: זֶה הִיא  
שִׁפְחָה וְדֹאֵיתָ. כְּלוֹמֵר שִׁפְחָה גְּמוּרָה, וְהִיא דְכְּתִיב וְהִפְדָּה לֹא נִפְדָּתָה, דְּבָרָה תוֹרָה כְּלִשׁוֹן בְּנֵי אָדָם:  
כָּל הָעֲרִיּוֹת מְפֹרְשׁוֹת. שְׁהֵן בְּנוֹת חוֹרֵין וְשִׁיּוֹר אִין לָנוּ, וְזוֹ דְּאִי מְשׁוּנָה הִיא חֲצִיָּה שִׁפְחָה וְחֲצִיָּה בֵּת  
חוֹרֵין. וְר' אֶלְעָזָר בֶּן עֲזַרְיָה הִינּוּ ר' עֲקִיבָא אֵלָא דְאִמְר לִיה ר' יִשְׁמַעְאֵל אֲנָא בְּעַלְמָא כּוּוֹתָן סְבִירָא  
לִי דְּבָרָה תוֹרָה כְּלִשׁוֹן בְּנֵי אָדָם, מִיָּהוּ הִכָּא שְׁאֲנִי, מְדַכְּתִיב כִּי לֹא חּוֹפְשָׁה, וְהִפְדָּה לֹא נִפְדָּתָה לְמָה

a minor, the minor is exempt. If one is awake and the other was asleep the one sleeping is exempt, if one transgressed unintentionally and the other intentionally, the unintentional transgressor brings a sin-offering while the intentional transgressor is subject to *karet*.

הַקֵּטָן פֶּטוּר. אֶחָד עָרַ וְאֶחָד יָשָׁן, הַיָּשָׁן פֶּטוּר. אֶחָד שׁוֹגֵג וְאֶחָד מְזִיד, הַשׁוֹגֵג בְּחִטָּאת וְהַמְזִיד בְּהַכֶּרֶת:

### רבנו עובדיה מברטנורא

לי, שמע מינה לחציה שפחה וחציה בת חורין. והלכה כר' עקיבא: ו כל העריות. אם האחד גדול, האיש או האשה, והאחר קטן, הקטן פטור וגדול חייב. ובשפחה אינו כן, דאם האחד קטן, גדול נמי פטור, דהא אתקוש להדדי, בקורת תהיה והביא את אשמו, בזמן שהיא לוקה הוא מביא קרבן. אין האשה לוקה, אין האיש מביא קרבן: אחד ער ואחד ישן, ישן פטור. וער חייב. ובשפחה חרופה ער נמי פטור, דהא אתקוש להדדי כדאמרן: שוגג בחטאת ומזיד בהכרת. ושפחה חרופה, אם הוא מזיד והיא שוגגת, שניהן פטורין, דהואיל ואין האשה לוקה, אין האיש מביא אשם. ואם הוא שוגג והיא מזידה, היא לוקה והוא באשם: